Prosjekt

Vern vipa

For vern av vipa og øvrige hekkefugler i Karmøys kulturlandskap

Arnt Kvinnesland

Rapport 15-2026

Tittel: Prosjekt Vern Vipa. Rapport 15-2026

Forfatter: Arnt Kvinnesland.

Bilder: Arnt Kvinnesland.

Forsidebilde: Vipemor vokter sine tre små unger på et sauebeite ved Torvastad kirke. 9.5.2026.

Kilder: De fleste observasjonene som rapporten bygger på, er gjort av medlemmene i Vern vipa. En del funn er ellers hentet fra artsobservasjoner.no og er oppgitt som (AO). De enkelte observatørene kan søkes opp der. Øvrige informanter er oppgitt med navn.

Emneord: Vipe, vern, artsmangfold, naturforvaltning, kulturlandskap.

Ferdigstilt: 20.10.26

Vern vipa bestod i 2026 av følgende: Peder Christiansen (PCH), Anders Eidhammer (AEI), Arnt Kvinnesland (AKV), Sjur Stava (SST), Kjell Magne Storesund (KMS) og Knut Bendik Storesund (KBS).

Vi vil takke bønder og grunneiere i Karmøy som har tatt hensyn til vipa og de andre hekkefuglene i åker og eng i 2026. Takk til dere som har kontaktet oss for rådgiving og meddelt oss viktige observasjoner. Også takk til jegere som hjelper til med å holde antall smårovvilt nede.

Økonomisk støtte fra: Gassco, Fylkesmannen i Rogaland og Skudenes & Aakra Sparebank. Vi takker for at dere hjelper oss i arbeidet med å ivareta vipa og de andre trua fugleartene i Karmøys jordbrukslandskap.

Dødsfall: Knut Bendik Storesund, initiativtaker, leder og inspirator for Vern Vipa, døde 15.9. Stort savn.

Innhold

Innledning	4
Møter og økonomi	5
Mannskap	5
Påvirkningsfaktorer	6
Ankomst og værforhold	8
Hekketid	9
Observasjoner fra hekkeplassene	9
Bestandstall 2012-26	14
Kart over hekkeplassene i 2026	16
Etter hekketida	17
Merking og gjenfunn	17
Høyere fellingspremie	17

Oppsummering:

329 viper ble registrert på hekkeplassene i Karmøy på det meste i sentral hekketid. Det skulle tilsvare minst 160 hekkepar i 2026, en liten nedgang fra året før. Tallene tyder så langt på årlige variasjoner uten større endringer. Bestanden er i alle fall ikke i klar tilbakegang for tida, og sammenlignet med andre kommuner er antallet ganske høyt og utviklingen ikke så ille. Skal vi ha håp om å redde vipa på lang sikt, må likevel mange av vernetiltakene forsterkes/forbedres.

Sesongen 2026 var værmessig gunstig for vipene. Mange unger kom til sist på vingene, men vi var som vanlig ikke i stand til å si hvor store tapene av unger ble undervis mot flygedyktig alder. Dermed er det fortsatt et åpent spørsmål om bestanden er selvoppholdene på sikt.

Uheldig timing for vipene sett i forhold til bøndenes arbeid på åker og eng, og at ikke alle gårdbrukere er like flinke til å tilgodese vipa, er nok de viktigste grunnene til at det ikke skjer noen bestandsvekst. Kanskje like problematisk for vipa predatorene, der reven utvilsomt er fiende nummer en.

Trolig skjer det også et større tap av viper enn naturlig på overvintringsplassene som følge av fortsatt jakt. Flere EU-land tillater nemlig fortsatt jakt på viper i vinterhalvåret. I år 2000 ble det anslått at jakt tar livet av så mye som én million viper årlig. Forhåpentligvis er tallet noe lavere nå, men det peker fortsatt geværer mot vipene våre i EU, særlig i Frankrike ser det ut til.

Innledning

Antall viper på hekkeplassene var i år på linje med 2024 og litt ned i forhold til i fjor. Dette viser at bestanden generelt er ganske stabil og at Karmøy ikke opplever noen tydelig nedgang som så mange andre steder i landet. Litt bekymringsfullt er det likevel at vi etter all innsatsen fra Vern vipa og samarbeidende bønder ikke klarer å få bestanden til å øke. Hekkebestanden er ennå langt fra der den var da Vern vipa-prosjektet startet for 15 år siden. Hovedproblemet er nok fortsatt at vipene ikke får nok unger på vingene. Dette ses i Karmøy i varierende grad fra lokalitet til lokalitet. Årsakene til den lave ungeproduksjonen er nok komplekse, alt fra værforhold til endringer i jordbruksdriften, til et høyt antall predatorer som rev, mår og katt. Enger med stor satsing på grasproduksjon, er bare forenlig med vellykka vipehekking om bøndene virkelig bryr seg og tar hensyn til reir og unger under maskinelt arbeid.

Det foregår for tida ingen utvidelse geografisk av vipebestanden, men en viss fortetting av antall hekkepar skjer ved at utkantområder går ut, ofte pga. gjengroing, for mange rovdyr eller for stor tetthet av beitedyr. Dårlig timing med bøndenes bearbeidelse av åker og eng gjerne ved etablering av gjenlegg og tidlig slått, hindrer mange viper i å lykkes. Flest viper hekker naturlig nok i områder med de beste forholdene for ungene til å finne mat, og hvor unger og foreldre blir forskånet for heftig predasjon– og der gårdbrukere under arbeid på åker og eng tar hensyn til vipene. Vipers flytting fra områder med fallende appell, foregår som regel tilbake til «gamle» hekkeområder som fortsatt er brukbare, det betyr en sentralisering av vipebestanden til færre hekkeområder enn tidligere. De mest produktive jordbruksområdene er grasmark på strekningen Kvilhaug-Liknes på Vest-Karmøy og Stange-Sletthei-Osnes på Torvastad. Dette synes som en selvmotsigelse, men hos bønder som bryr seg, går det likevel bra med vipene her.

Områdene som hadde flest viper i 2026 er de grønneste delene av kommunen, der hvor det foregår grasproduksjon på store arealer sett i Karmøy-målestokk. Slike områder er dessverre i stor grad også «feller» for vipene. Biotopene ser lovende ut for vipene når de ankommer om våren. Men snart er grasveksten så voldsom at reir med egg eller unger nærmest drukner. Om det i tillegg ikke finnes brakkområder i nærheten, er dette en svært ugunstig situasjon – og når maskinene kommer rullende for innhøstning på verst tenkelig tidspunkt tidlig i juni, vil hekkingen for mange av vipeparene være en fiasko dersom ikke slåttefolkene viser ansvar og gjør alt de kan for å unngå at vipekull går dukken. Også gjenlegg viser seg å være «feller» for vipene når det brakkes om våren, klargjøres og sås i mens viper som har lagt på ny ruger eller har små unger i åkrene. Flere vipekull gikk tapt på denne måten også i 2026.

Beitemarkene huser ikke så mange hekkende viper som de fulldyrka arealene. I år kom noen av beitearealene av uklare grunner ekstra dårlig ut, f eks på Ferkingstad ved Hoptjern, og på Heggheim. På Myrvang (Håvik) og på Velde (Avaldsnes) ble det derimot en vellykka sesong.

Det er, selv med våre beste intensjoner, nærmest umulig å følge ungekullene fra klekking til flygedyktig alder. Hvor stor dødeligheten er underveis er vi ikke i stand til å finne ut, delvis fordi ungene «forsvinner» i voksende og tettere vegetasjon utover i sesongen, og fordi unger og foreldre kan flytte på seg over ganske lange avstander.

Antall ungfugler i ettersommer-flokker var i år større enn forventet og gir et signal om at hekkesesongen totalt sett var bra.

Møter og økonomi

Møtereferat Vern vipa

Sted: Tunvegen 4, Torvastad
Tid: 18.03.2026 kl 20.00-22.00

Til stede:
Knut Bendik Storesund
Arnt Kvinnesland
Anders Eidhammer.
Peder Christiansen, referent
Sjur Stava
Kjell Magne Storesund

Saker:

- Avtaler med bønder. Bønder bør søke RMP og få 2000 kr pr vipereir. Vern vipa kan betale til dem som ikke søker RMP, fordi de har mindre enn tre reir. Vern vipa kan også betale for biotopforbedrende tiltak.
- Registreringer må legges inn i Artsobservasjoner. Der står det ikke at det var 25 reir hos John Stange. Vanskelig for Peder å vise at dette er det beste hekkeområde mellom Jæren og Bergen når det ikke er registrert. .
- Søkt om 370 000 kr til å fjerne sitkagraner på Hauge.
- Registreringer gjøres som tidligere år.
- Utbetaling til rapportskriving og kjøregodtgjørelse gjøres som tidligere år.

Karmøy har fått 370 000 til Vern Vipa (7.4.26).

Mye, men ikke alt, av pengene skal gå til sitkagranfjerning hos John Stange, Jakobsen og Kvinnesland. Da vil jordbruksarealene mellom Torvastadvegen, Haugevegen og Gunnarshaugvegen være fri for sitkagran (Peder Christiansen).

Mannskap

Følgende personer har utgjort Vern vipa i 2026:

Peder Christiansen	97156935	pch01@karmoy.kommune.no
Anders Eidhammer	48247688	
Arnt Kvinnesland	46833022	arntk@online.no
Sjur Stava		sjurstava@gmail.com
Kjell Magne Storesund	97573183	evilcaprino@hotmail.com
Knut Bendik Storesund	95777838	knutbstoresund@gmail.com

Påvirkningsfaktorer

Reirmarkering

19.4 Markering av reir er påbegynt på Stange for at vipereir skal unngå å bli ødelagt av vårens møkkaspredning.

Trefelling

19.4: Et større beløp er avsatt til felling av sitkagrupper i det viktige vipe-området på Stange-Øvre Hauge. Jobben er allerede påbegynt.

Gjødsling og jordbearbeiding

En stor del av årets spredning av møkk skjedde i tiden 5.-15.4. Dette er relativt seint grunnet de våte engene som ikke tillot tungt utstyr. Ennå per 19.4 er en del gjødselspredning ugjort, noe som ikke er bra siden stadig flere viper nå har gått til hekking. Vi får håpe flest mulig reir blir sporet opp og beskyttet mot sprøytingen.

Rugetida og første del av ungetida, gikk unna uten noen store tap hverken til rovdyr (rev og katt) eller værforhold. Et tilsynelatende økende problem for en del viper, er at stadig flere bønder synes å fornye eng om våren i stedet for om høsten. Brakking med round-up, pløying, såing osv. betyr alvorlig trussel mot viperier og unger gjennom hele den kritiske hekketida april-mai.

Predatorer

Så langt i sesongen (10.5) har forbausende få vipereir blitt predatert. Vi ser dette i sammenheng med årviss felling av rev og mår som har ført til at bestandene av disse eggrøverne er såpass lave av vipene klarer seg bedre enn før. Selv om vi ikke har observert det skje direkte, tror vi at reirene som har blitt plyndret skyldes kråke og muligens kaie som har hatt en kraftig bestandsvekst de siste tiårene. Det er heller ikke meldt om voksne viper tatt av rovfugler.

Hønsehauk

29.3 Hønsehauk slo ned på og drepte kråke midt i hettemåkenes koloniområde (myra i vest). Hvis slike besøk ved Bøvatnet gjentar seg utover våren, spøker det for kolonien av hettemåker – og for vipene der. Det viste seg at hønsehauken ikke ble et problem videre utover i sesongen.

Sivhauk

16.4 En jaktet i Bøvatnet. Også observert andre dager – også på Torvastad hvor den skal ha blitt skremt opp av et vipereir som var plyndret. Det sies ikke i litteraturen at sivhauken er eggrøver, men derfor kan det vel skje.

Vandrefalk

11.3 En vandrefalk jaget opp flokken med viper som rastet i sjøkanten på Sørbø, Velde. Antall observasjoner av vandrefalk i vipenes hekkeområder har falt de siste årene.

Katt på jakt i hekkeområdet for viper ved Hoptjern, Ferkingstad 12.5.26. Katter midt i hekkeområdet for vipe, tjeld og fiskemåke, kan være en grunn til svært lav eller ingen ungeproduksjon hos noen av disse artene her i år.

Beitemarkene på Sør-Karmøy hadde ikke noen optimal hekkesesong i 2026. Årsakene til stort sett mislykka hekking, var trolig predasjon. En fin hann varslet unger nær Bådsvika på Stava 12.5.26

Den farligste tida for vipene er over når dundrakten er lagt bort og flygeferdighetene er innøvd. Ungfugl på Lurane, Ferkingstad, 1.8.25.

Mår

9.5 En mår tatt i felle ved slutten av jakttida på Sørstokke. En observert med fugl i kjeften på Blikshavn primo mai.

Rødrev

9.3 2 rever skutt i Tjøstheimskogen.
29.3 Reveskitt på traktorvei i hekkeområdet på Sletthei.
22.9 1 krysset veien, Laberg, Snørteland,

I perioden 1.11 25 til 1.10.26 ble 9 rever levert til kommunen for fellingspremie.
Fuglelivet hadde utvilsomt vært mye rikere i Karmøy om det ikke hadde vært for reven. Hver felte rev er fugleliv spart.

Mink

I perioden 1.11 25 til 1.10.26 ble 36 mink levert til kommunen for fellingspremie. Tallet viser at rovdyret fortsatt utgjør en trussel mot bakkehekkende fugler hos oss. Hovedsakelig er det sjøfuglene i den indre skjærgården som blir rammet, men det mangler ikke observasjoner av mink inne på land, i hekkeområder for bl.a. vipe og fiskemåke,

Overvintring

Desember-februar

Noen viper ble sett på Karmøy utover i desember, noe som indikerte at den milde vinteren så langt, fikk enkelte til å forsøke overvintring. Overvintring har visstnok ikke skjedd tidligere i prosjektperioden – selv om enkelte viper har vært innom i løpet av vintermånedene. I desember var 3-4 individer å finne på Hillesland 20.-24.12 og 2 på Liknes 26.12.

Selv om det meste av januar og februar ble uvanlig kald med både barfrostperioder og snø, forble noen viper hos oss. 3-4 individer ble sett på Nord-Karmøy (ved Bøvatnet og på Sæbø) 4.1-9.2. På Sør-Karmøy ble en hann sett 21.1-12.2.

Ankomst og værforhold

Februar-mars

De første indikasjonene på trekkankomst av viper inntraff 11.2 med 1 på Hillesland og 3 på Kvilhaug 12.2. Videre 1 på Syre 19.2 og 1 på Håvik 24.2. Så begynte flere å ankomme: 6 på Brekke, Torvastad 26.2 og 14 ved Heiavatnet 27.2 (AO). Ankomsten i begynnelsen av mars gikk langsomt, uten de helt store flokkene. Det kan skyldes mye skya vær og tåke. De største flokkene ble 13 Sæbø 1.3, 21 Sørbø 3.3, 34 Sæbø 4.3. Videre 48 rastende ved Matlandsvågen på Håvik 5.3 og 36 Sørbø 8.3.

En del nyankomne 9.3, men ennå få på hekkeplassene, kanskje pga. kjølig vær og tett skydekke. Ingen viper f eks på Kvilhaug, Storsand, Håvik, Osnes, Stange eller Gunnarshaug. 10.3: 85 rastet på Stavasanden.12.3: Fortsatt få viper og liten hekkeaktivitet på hekkeplassene, men flere flokker har ankommet rasteplasser de siste dagene. Uvær 12.3 med sørlig sterk kuling, stormflo,

tungskya, disig og en god del regn. Kun 5 grader. 13.3: Ned mot 1 grad, regn, sludd og haglbyger. Slikt vær trigger ikke opptakt til egglegging.

Ankomstflokk på 60 på åker ved Taravika, Langåker og 44 samme sted 21.3. SNØVÆR natt til 26.3, nordlig kuling og 5 grader utpå dagen. Vipene er ikke i hekkemodus, mange ennå flokkvis på rasteplasser, slik som 42 ved sjøen, Matlandsvågen 26.3. Blant de siste større flokkene før hekketida ble 25 ind Sørbø 29.3 og 15 ind over Sæbø 31.3.

Værforholdene i rugetid og begynnelsen av ungetida hadde ingen dramatikk, Det var litt mildere enn normalen for årstida og litt våtere. Nyklekte unger først i mai opplevde temperaturer helt ned mot null enkelte morgener og kaldt regn med kun 6 grader midt på dagen. Under slike forhold var det kanskje ikke så mye mat å finne for ungene, men de vi fulgte klarte seg.

Hekketid

Observasjoner fra hekkeplassene

Ankomst til hekkeplassene med sang/spill og kurtisering gikk tregt de fleste steder i februar/mars. Aller første tegn på hekketid ble 4 ind med sang/spill på Hemnes 23.2 (AO) og 5 ind. Osnes 3.3. Videre kurtise med 5 både på Kvilhaug og Taravik-markene 6.3 og 8 ind på Stangemyrane 7.3 med noen syngende. Mye vind og gråvær gjennom hele mars, satte ikke vipene i humør til tidlig egglegging til tross for temperatur rundt normalen for måneden. 5.4: Flere rykker inn i hekkeområdene, pluss første reirfunn (Øvre Hauge). Mange klekkes i løpet av de første ti dagene av mai.

SKJÆRGÅRDEN TORVASTAD-ÅKRA
1.7 Ikke undersøkt for vipe i år.

OSNES 26
3.3. 5 sang/spill.
6.3 9 på hekkeplassen.
9.3 Ingen viper.
14.3 11 ind paring/kurtise Osnes.
27.3 17 viper i hekkeområdet.
5.4 17 viper også denne dagen.
27.4 26 viper i lufta, 5 reir, alle med 4 egg.

HAUSKJE-HÅLAND 12
1.5 10 ind med tilhold i hekkeområdet på Håland.
12.6 12 viper gjennom sesongen. 6 hekkepar.

GRØNINGÅ-PRESTAGÅRDEN-BREKKE 16
9.3 Ingen viper.
14.3 18 sang, spill Brekke.
5.4 19 ind. i hekkeområdet Prestagården-Brekke.
15.4 16 ind i hekkeområdet Brekke.

STANGEMYRANE - ØVRE HAUGE 48
7.3 8 sang/spill Stangemyrane sør.
9.3 Ingen viper i området.
10.3 11 rastende Øvre Hauge.
21.3 15+ sang/spill Stangemyrane sør.
5.4 22 ind pluss første reirfunn på Stangemyrane S-Øvre Hauge.
4.5 Per i dag 24 reir med egg (noen er nå klekket med unger utenfor reir).
25.6 14 viper på hekkeplassen Stangemyrane sør, de fleste ad.
1.7 Ingen viper i området.

ØVRABØ-NEDRE HAUGE
12.6 Ingen vipehekkinger notert.
.
GUNNARSHAUG 12
9.3 Ingen viper.
12.3 2 viper Gunnarshaug.
14.3 Ingen viper.
27.3 6 viper Gunnarshaug.
5.4 4 viper.
5.5 12 i hele området.

BØVATNET-BØ-NORDBØ 4
7.3 1 ved Bøvatnet (AO).
9.3 5 i vannkanten.
14.3 22 viper rastet i vannkanten.
16.3 40 rastet i vannkanten.
5.4 4 viper på hekkeplass ved Bøvatnet.

LANDE-UTVIK (REHAUGANE)-SKEIE 28
9.3 15 viper på hekkeplassen på Lande (sammen med grågjess).
5.4 15 viper Lande øst/Rehaugane. 10 i vest.
10.5 25-30 viper i hele område.
KONGSHEIÅ-SLETTHEI-HELGANES-KALSTØ 30
14.3 7 viper, mye sang/spill vest i Sletthei-området.
4.5 Sletthei: 30 viper i lufta, ett kull med unger ute av reir.

NORHEIM-TUASTAD 10
1.5 1 par med tilhold Tuastad (AO).
1.5 3 hekkepar Norheim.
6.5 4 par med reir.

SØRBØ (Velde) 12
8.3 13 på neset.
9.3 45 til sammen på neset og ved Monsholmen.
11.3 56 skremt opp fra området av vandrefalk.
14.3 29 til stede på neset og på skjærene.
16.3 50 rastet på Sørbø. 30+ samme sted 21.3.
26.4 12 varslende viper Sørbø.
27.5 12 varslende viper.

HÅVIK (Myrvang)-MELAND-KOLSTØ 32
5.3 48 rastet ved sjøen.
6.3 32 rastet ved sjøen.
9.3 Ingen viper.

12.3 22 på beitene Myrvang nord, nær sjøen.
14.3 Kun 3 viper ved sjøen, ingen på hekkeplass hverken på Myrvang eller Matland.
21.3 Ennå ingen i hele hekkeområdet Myrvang-Matland. I dag heller ingen ved sjøen.
26.3 42 næringssøkende i flokk ved sjøen, ingen på hekkeplassene i området.
5.4 Endelig innrykk til hekkeplassene i området: 6 ind på kubeitene, 2 nord for tunnelen og 2 på Meland.
15.4 1 par kurtise Kolstøvarden (AO).
18.4 1 par kurtise Meland.
4.5 3 reir på enga nord for tunnelen, Håvik.
27.4 6 ind lengst i sør, 1 par på myra i vest, 1 par i nord og 4 rugende på kubeitene i sør.
10.5 4 par hekker på kubeitene sør for Høyevardeveien. To av disse har nå unger. 2 viper med tilhold Kolstø/Rygge som ikke syntes å være i par. Meland: Ett par.
22.5 1 par varslet Kolstø (mot Fiskåvatnet sør). 2 par ble registrert her 4.5.
1.6 4 par varslet Myrvang i nord.
25.6 3 halvstore unger tilsynelatende uten tilsyn av foreldre, Myrvang SV, pluss 1 ad varslende på kubeitene.

NAUTAVATNET
12.6 Ikke undersøkt i år.

HEIAVATNET (MYRENE I VEST) – NORDVATN 4
5.3 2 på hekkeplass Heiavatnet vest.
13.3 2 i vest, 8 på eng øst for Heiavatnet. 15.3: 10 på enga i øst og 2 i vest.

TJØSVOLLVATNET-KILLINGTJØRN-ÅKRA ØST 6
20.4 1 par øst for Tjøsvollsumpen, rugende.
28.5 2 par sør for Åkra sementstøperi (J. Simonsen).

FAGERLAND MOT HERBERGSTEMMEN (brannfelt med sauebeiting) 0
28.5 Ingen viper i år.

MEHAUG-ÅDLAND-FAGERLAND-ØVRE LIKNES 7
8.3 1 vipe ved trekantjordet, Ådland.
11.3 1 sang/spill på trekanten.
14.3 2 par på trekanten. Samme 21.3.
26.3 5 viper på trekanten, Ådland.
9.4 Kun ett par ble igjen på trekanten. Nå rugende.
27.4 i par med reir på trekantjordet.
28.5 1 varslende par Mehaug øst.

STAVA -NEDRE LIKNES (Storsand/Stavgarden -Nedre Liknes/Gerpavika/Bønasand) 25
9.3 Ingen viper i hele området, men 12 overflygende Stavasanden (mot sør).
11.3 28 Storsand, rastende.
13.3 28 viper Storsand.
14.3 4 viper på hekkeplassen Nedre Liknes.
15.3 23 på Storsand, 27 Bønasand samme dag (AO).
17.3 43 på Storsand.
26.3 6 på hekkeplass Liknes.
9.4 3 rugende på Liknes ved veien, 5 rugende ved Bønasand, pluss et par og en enslig vipe, i alt 13 viper til stede i hekkeområdet.
27.4 Kun 8 viper Storsand pluss 5 i omliggende område. Ingen sett rugende.
27.4 3 rugende, 2 syngende Bønasand nord.
3.5 8 viper Bønasand/Gerpavika (AO).
8.5 To par til stede i hekkeområdet Nedre Liknes, men ingen tegn til hekking.

11.5 Kun 8 viper i hekkeområdet Storsand, ett reir. Langs kyststien, Stava: 3 viper med tilhold.
13.5 Gerpavika nord: 1 rugende vipe, 2 par med unger.
21.6 Kun 1 vipe Nedre Liknes, neppe vellykket hekking her i år.
23.6 7 viper i flokk på hekkeplassen Gerpavika nord.

FERKINGSTAD- LURANE-STOL 16
6.3 1 på hekkeplass på Lurane.
12.3 21 viper på åker, Lurane N.
4.5 8 reir på Lurane – to predatert. To klekket i dag.
30.6 2 halvvoksne unger sammen med mor, Lurane NØ.

SØRE LANGÅKER 0
9.3 Flokk 18 Abelshaugen.

TARAVIKA -NESSJØEN- HOPTJERN 22
6.3 2 på hekkeplassen ved Nessjøen.
6.3 5 på sang/spill på Taravika-markene.
9.3 56 viper på markene ved Taravika.
11.3 9 på Taravik-jordene.
12.3 2 ved Nessjøen. Ingen å se 14.3.
13.3 28 viper på jordene, Taravika.
15.3 3 på Nes, 60 på markene ved Taravika.
15.3 11 rastet ved Hoptjern (AO).
21.3 11 viper på hekkeplassen ved Nessjøen. 3 Hoptjern sør.
25.4 10 ind Nessjøen (AO).
3.5 Flokk 14 på Taravik-jordene- ikke-hekkende (AO).
4.5 2 rugende sist i april, men siden ble reirene pløyd ned.
8.5 Den ekstreme arealutnyttelsen for grønnsakdyrking har gjort det umulig for vipene å få til å hekke i fred på Taravik-markene/åkrene denne våren.
Nessjøen: Fornyelse av vipe-enga her er i gang, den er nå gul pga. sprøyting. 4 viper ligger likevel og ruger her.
11.5 Kun 5 viper ved Hoptjørn: 4 varslet i vest, 1 i øst.
22.5 Vipe-enga ved Nessjøen var i dag pløyd opp og alle vipereira ødelagt.
16.6 17 viper på vipe-enga ved Nessjøen som nå var tilsådd og gresset begynt å spire. 17 viper til stede, ingen omlegginger, ingen unger.

HEMNES-KVILHAUG-KVILHAUGSVIK 18
23.2 4 sang/spill Hemnes nord (AO)-
6.3 5 sang/spill på hekkeplassen Kvilhaug.
7.3 4 Hemnes nord (AO).
9.3 Ingen viper Kvilhaug.
10.3 18 Kvilhaug.
11.3 11 på Kvilhaug, 23 viper 12.3 og 17 viper samme sted 13.3.
21.3 12 viper i hekkeområdet Kvilhaug.
3.4 13 viper på hekkeplass Kvilhaug. Jaget trane!
20.4 12 i hekkeområdet Kvilhaug.
26.4 6 ind i hekkeområdet rundt Nortun, Hemnes (AO).
6.5 9 viper i hekkeområdet Kvilhaug (2 rugende, 1 par med unger).
11.5 3 par på åkerteig Kvilhaug (1 par med 3 pull, 1 rugende pluss to ind.)
13.5 4 par viper på Kvilhaug (hvorav 2 par med unger på åkerteig). 4 viper i sør (Hemnes).
12.6 6 ad og 2 juv på spirende gjenlegg Kvilhaug.

HAGA-SANDHÅLAND 8
28.5 8 viper varslet på Hagabråtet (J. Simonsen).

ROTAMYR-MJØLHUS-SANDVE 7
15.3 1 på hekkeplassen på Mjølhus.
9.4 Det ble ingen etablering på Mjølhus.
30.4 3 skremt opp, trolig to hekkepar i Rotamyr.
6.6 4 med tilhold i beitemark Sandve/Li (J. Simonsen).
23.6 2 varslende viper Rotamyr.

HILLESLAND-KVITAMYR-HEGGHEIM-DALE 8
6.3 2 rastet Hillesland.
9.3 1 vipe på hekkeplass, Heggheim.
10.3 18 i flokk Hillesland.
14.3 Ingen viper å se noe sted i området.
15.3 5 rastet Hillesland, ingen i hekkeområdene.
9.4 6 viper i vest, 2 i øst, sang/spill.
10.5 Vipene i området er i år svært sprett. Ved tjernet helt i øst 1 vipe og et par ved tørkå. 1 rugende vest for veien.
18.5 1 hann ved Kvitamyr.
4.6 1 par vipe Heggheim vest.
23.6 1 vipe antydet unger på Heggheim, ellers synes hekkebestanden i området å ha «tørket ut» i løpet av sesongen. Mulige årsaker: høyt beitetrykk, mye kråker, rev.

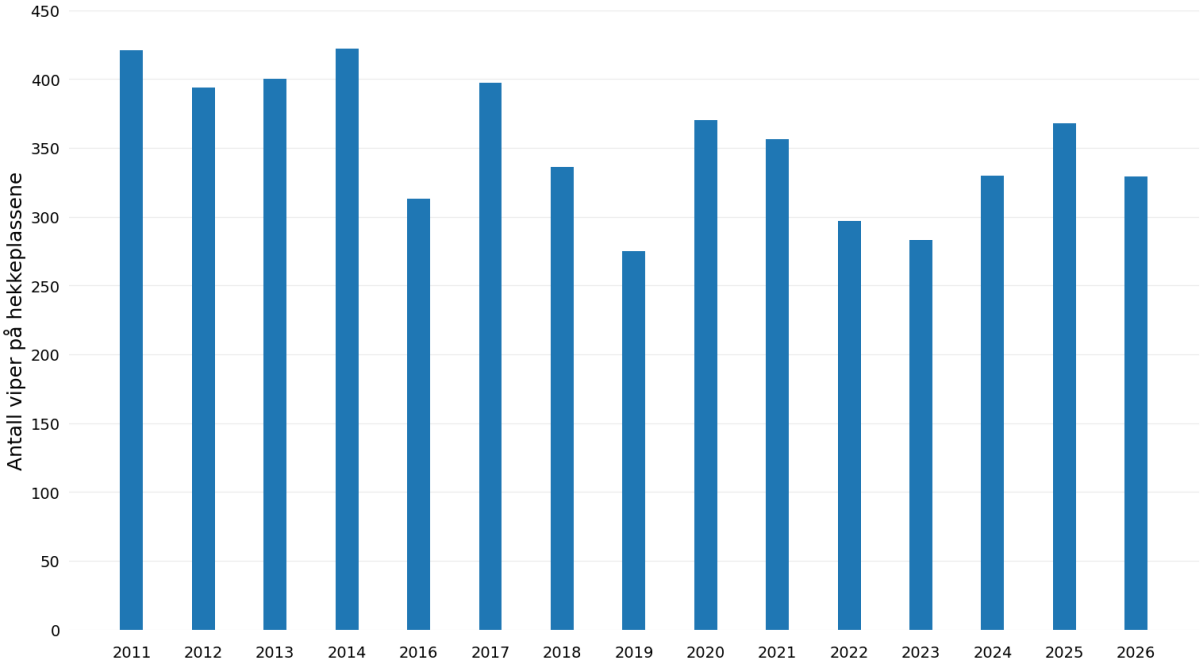

Vipe varsler unger på Sørbøneset, Velde, 25.5.26.

Bestandstall 2012-26

Sted/år	-26	-25	-24	-23	-22	-21	-20	-19	-18	-17	-16	-14	-13	-12
Skjærgården	-	4	4	6	6	4	0	6	-	-	-	-	-	-
Osnes	26	24	12	*	10	10	8	4	6	4	6	12	10	10
Hauskje-Håland	12	2	14	20	14	8	8	6	8	10	6	14	20	18
Skjølingstad-Sæbø	0	0	2	0	0	6	6	4	3	2	2	-	-	-
Grøningå-Prestagården	16	20	14	14	20	20	8	8	12	19	22	20	22	11
Stangemyrane nord	0	0	0	2	2	6	4	10	4	8	6	22	10	7
Stangemyrane S –Øv Hauge	48	40	29	30	18	24	40	20	40	16	18	12	12	6
Øvrabø-Nedre Hauge	0	0	0	0	2	12	10	12	18	39	14	34	27	20
Gunnarshaug	12	12	13	8	34	34	26	6	20	16	12	12	12	14
Bøvatnet -Bø-Nordbø	4	4	4	4	4	4	3	6	6	5	8	6	11	16
Lande-Utvik(Rehaugane)	28	28	20	8	24	20	32	26	39	35	24	50	24	38
Sletthei-Kongsheiå	30	30	22	12	0	8	2	7	7	0	0	12	20	20
Sørbø, Velde	12	18	16	14	9	9	6	6	2	4	7	12	6	2
Våge	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	-
Meland-Kolstø	12	10	10	8	8	10	16	8	4	4	6	15	8	16
Håvik (Myrvang)	20	23	18	18	13	24	27	17	22	19	19	34	18	20
Vorrå/Rabben/Nautavatnet	0	0	4	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Nordstokke	0	0	0	0	0	0	0	0	2	4	6	6	4	3
Sund nær Ytraland	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	14	12	16
Sund ved Rossavatnet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	4
Veavarden-Sletten-Mannes	0	0	0	0	0	0	0	0	3	11	6	0	3	2
Heiavatnet	4	5	4	4	2	3	5	4	2	4	4	3	3	10
Haringstad-Veamyrå	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	2	6	4	6
Tjøsvoll -Killingtjørn-Åkra Ø	2	0	2	0	2	0	3	0	2	2	6	5	5	0
Ådland øst-Mehaug	2	0	2	2	5	0	2	2	2	0	0	0	0	10
Ådland skole S- Øvre Liknes	7	12	6	4	9	8	20	6	5	11	6	4	8	16
Nedre Liknes-Stava-Storsnd	25	25	33	40	25	31	40	30	36	38	16	10	14	18
Ferkingstad-Lurane	16	14	14	25	24	18	14	16	11	10	26	6	12	18
Hoptjern	6	10	9	8	10	14	14	20	14	16	11	10	11	16
Nes/Nessjøen	10	12	12	8	18	13	10	8	19	18	12	11	12	4
Sjølangs Taravika nord	0	0	2	0	4	8	4	2	2	6	2	4	5	12
Søre Langåker- Taravikmrk	4	6	4	6	6	6	8	6	9	10	6	2	6	4
Stol øst for riksveien	0	0	0	0	0	0	0	0	4	4	0	0	4	6
Hemnes-Kvilhaugsvik	18	21	18	10	4	31	27	20	32	26	23	32	30	32
Sandhåland-Haga	8	6	4	0	0	0	0	0	0	3	3	2	6	6
Mjølhus-Sandve	4	2	6	0	6	6	6	4	2	6	2	4	8	6
Hålandsdalen (Høynes)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
Nedre Risdal/Rotamyr	3	2	2	2	0	0	0	0	0	7	4	6	3	4
Vik-Hillesland m/Kvitamyr	12	2	2	2	6	10	16	4	7	4	6	5	7	6
Heggheim-Daleheia	8	10	14	14	8	5	4	6	2	4	2	2	0	3
Norheim-Tuastad	10	25	14	10	2	2	0	2	0	0	0	6	10	12
Spanne	0	0	0	0	0	0	0	-	8	14	21	10	10	3
Røyksund	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8	2	-
Sum	**329**	**368**	**330**	**283**	**297**	**356**	**369**	**278**	**337**	**397**	**314**	**419**	**401**	**394**

Tabellforklaring og kommentarer: Tallene angir antall viper på det meste på hekkeplass i sentral hekketid. Røde tall for tidligere hekkeplasser som har gått ut. En strek: Lokaliteten ble ikke opptalt dette året. Tall for 2015 mangler. Tallene for første året (2011) er utelatt denne gangen pga. plassmangel.

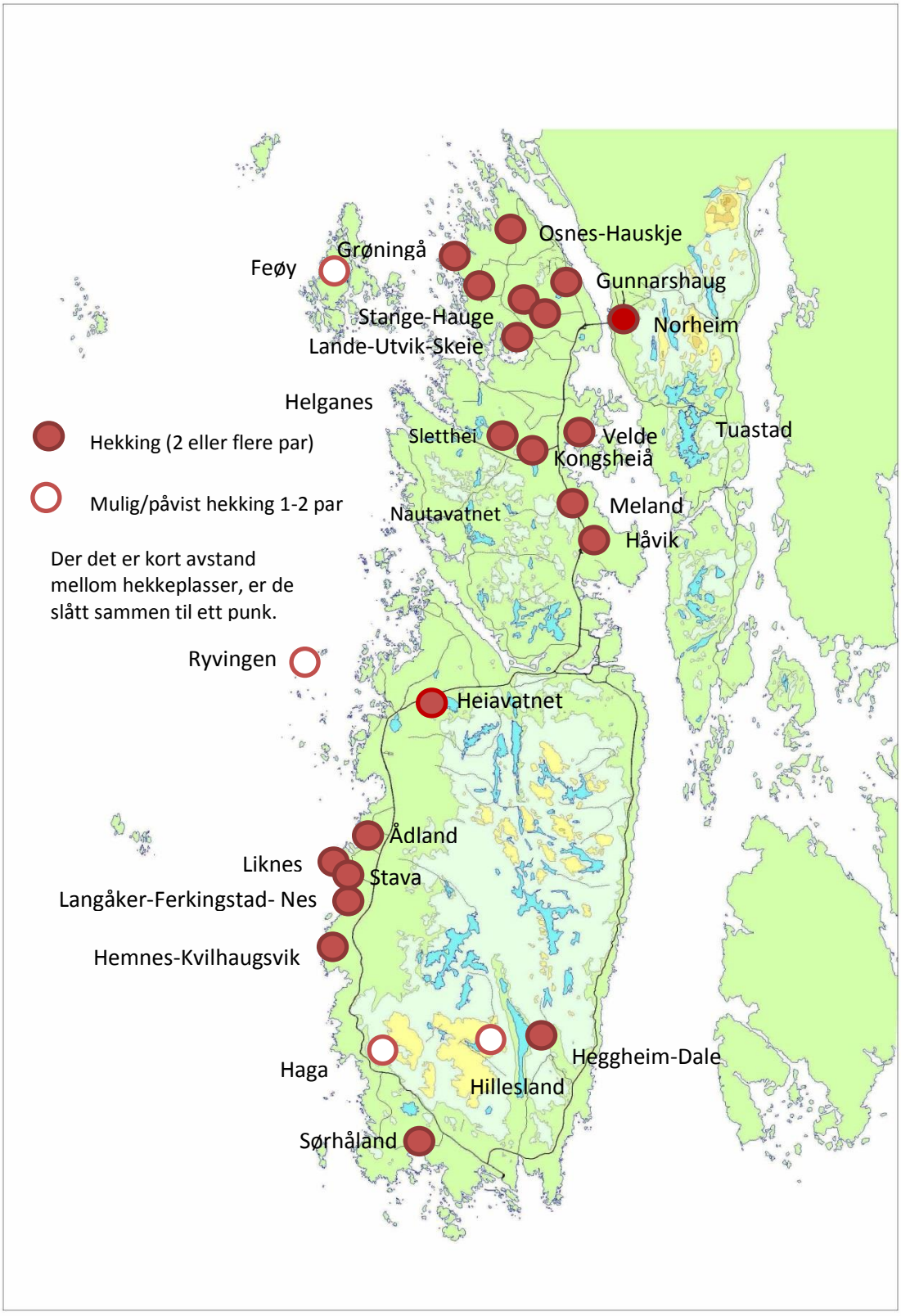

Tallene som grafen bygger på er hentet fra tabellen foran og viser høyeste antall viper opptalt på hekkeplassene i sentral hekketid. Merk at tall for 2015 mangler pga. mannskapsmangel dette året. Søylen for 2011 burde vært noe høyere, siden alle hekkeplassene ved oppstart ikke var oppdaget ennå. Den generelle trenden er at Karmøys vipebestand er lavere enn de første årene av prosjektet, men de siste års utvikling lover bra.

Vipemor beskytter en av ungene sine, Torvastad, 9.5.26.

Kart over hekkeplassene i 2026

Etter hekketida

Allerede 12.6 ble første flokken med viper som trolig var ferdige med hekketida observert: 22 som rastet på Hemnes (AO). De første større flokkene med viper etter dette var 40 på Hauskje 24.6 og 43 på Lurane, Ferkingstad 24.7. Denne flokken ble registrert mange ganger på stedet fram til månedsskiftet og hadde øket til 60 ind 1.8 (AO). Antallet toppet seg 5.8 med 123 individer, noe som er den største enkeltflokken på ettersommeren på lang tid. Fortsatt rundt 100 ind 16.8 (AO).

På Sæbø, Velde, ble det talt en flokk på 38 ind 20.8 og 45 på Sæbøøya, Torvastad, to dager senere. Etter dette stort borttrekk fra Karmøy, men ennå såpass mange som 50 ved Nessjøen 28.8 (AO) og 1 ved Hilleslandsvatnet samme dag. 60 overflygende Sandhåland 29.8 (AO). August avsluttet med 18 på Ekrene, Ferkingstad 31.8 (AO) og 23 rastende på Gerpavik-skjærene, Stava, samme dag.

Bratt nedgang i antall observasjoner ved overgangen til september. Per 23.9 var det kun registrert 3 funn på Artsobservasjoner; 2 på Velde 5.9, 1 Taravika samme dag og 2 på åker ved Taravika 18.9. Etter dette fulgte et funn på 3 ved Heiavatnet 30.9 og 5 individer ved Taravika 2.10 (AO) og samme antall samme sted 20.10.

Merking, gjenfunn og kontroller

Det ble ikke gjort forsøk på merking av viper i løpet av sesongen, og det ble heller ikke gjort kontroller eller gjenfunn av unger merket tidligere år.

Høyere fellingspremie

I Stavanger kommune ble det våren 2023 innført Norges høyeste skuddpremie på mink på 500 kr per dyr. Dette særlig med tanke på å få ned bestanden i Rennesøy og Finnøy.

Karmøy skiller seg ikke ut fra de mange kommunene i landet som har fellingspremie på rev med 200 kr og på mink med 400 kr per dyr. Mens premien på rev har stått uendret i årevis, har nylig beløpet for mink blitt høynet fra 200 til 400 kroner. For vipa er nok reven en større trussel enn minken, og premien må opp dersom tilstrekkelig mange skal bry seg om å jakte.

De nye signalene fra norsk forvaltning og BirdLife Norge går ut på at kommuner med fellingspremier på naturlig forekommende rovdyr i norsk natur er kunnskapsløse og holder på en gammeldags tankegang. Skadedyr er en utdatert betegnelse. Så spørsmålet er hvor lenge Karmøy klarer å opprettholde felling av rødrev – for å spare trua og sårbare fuglearters liv.

På mange øyer rundt om i verden er det for tida i gang tiltak for å utrydde alt av rovdyr som har kommet dit som følge av menneskelig aktivitet for å beskytte det opprinnelige fuglelivet. Det har forbløffende effekt. Ære være naturvernere som tar på seg slike oppdrag.

